VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Miten jakamistalous vaikuttaa verotukseen?

2.3.2016 Antti Sinkman
Tulevaisuusvaliokunnan kuulemistilaisuus

Vero-osasto

Verojärjestelmän tavoitteista

- Neutraalisuus
  - Verotus ei ohjaa toimintaa tiettyyn malliin
  - Eri toimijoita kohdellaan samalla tavalla

- Yksinkertaisuus
  - Laaja veropohja, vähän verovapaita tuloja ja vähennyskelvottomia menoja
  - Mahdollisimman vähän toimialakohtaisia poikkeussäännöksiä

Verojärjestelmän ”valmiustila”

- Luonnollisen henkilön saamat tulot on laajasti säädetty veronalaisiksi
  - Tulojen veronalaisuus kattaa myös jakamistalouteen liittyvästä palveluntarjoamisesta saadut tulot
  - Myös ansiotoimintaan liittyvät menot ovat vähennyskelpoisia
- Elinkeinoverotuksessa laaja tulokäsite ja menon vähennyskelpoisuus
  - Jakamistalouden tulot ja menot ovat veronalaisia ja vähennyskelpoisia kuten muussakin elinkeinotoiminnassa
- Arvonlisäverotuksessa verovelvollisuus alkaa vasta 10.000 euron liikevaihdosta
  - Verovelvolliseksi on mahdollista hakeutua myös ensimmäisestä eurosta alkaen, jos toiminta on riittävän laajaa ja yritysmäistä
  - Jakamistaloudessa palveluntarjoajan tulot hyvin usein alle verovelvollisuusrajan -> ei arvonlisäverovelvollisuutta

Jakamistalous ja verotuksen neutraalisuus

- Henkilöverotuksessa ja yritysverotuksessa ei neutraalisuusongelmaa
  - Jakamistaloudesta saatuja tuloja verotetaan niin kuin muustakin toiminnasta saatuja tuloja
- Arvonlisäverotuksessa potentiaalinen neutraalisuusongelma
  - Jos arvonlisäverovelvollinen ammattimainen toimija kilpailee samoilla markkinoilla useiden pienten ei-arvonlisäverovelvollisten jakamistalouden toimijoiden kanssa, sisältyy ammattimaisen toimijan lopputuotteen hintaan arvonlisävero
  - Jakamistalouden toimija ei kuitenkaan voi vähentää omien hankintojensa arvonlisäveroja, joten jakamistalouden toimijan arvonlisäverottomaan tuotteeseenkin sisältyy jonkin verran piilevää arvonlisäveroa
  - Ongelma ei ole uusi, mutta jakamistalouden laajentumisen johdosta se saattaa saada uudet mittasuhteet

Uusi harmaan talouden sektori?

- Jakamistalouden palveluita tarjoava henkilö ei useinkaan ole työsuhteessa
  - Ei ole työnantajaa, joka ilmoittaisi tulot Verohallinnolle, vaan ilmoittaminen on henkilön itsensä vastuulla
  - Yksityishenkilöltä yksityishenkilölle tapahtuvissa palveluissa ostajalla ei käytännössä verotukseen liittyviä ilmoittamisvelvollisuuksia
  - Palveluntarjoaja ja ostaja löytävät toisensa usein jonkin jakamistalousalustan (esim. älypuhelinsovellus, verkkosivu jne.) kautta
  - Alustoja tarjoavat yritykset pyrkivät käytännössä aina varmistamaan, ettei alustan kautta palveluja tarjoava henkilö ole työsuhteessa
  - Jos työsuhdetta ei ole, ei alustan tarjoajalla ole myöskään työnantajavelvollisuuksia verotuksen suhteen
  - Paljonko veronalaisia tuloja jää ilmoittamatta?

Alustan tarjoaja ilmoitusvelvolliseksi?

- Jokainen yksityishenkilö on potentiaalinen jakamistalouden palveluntarjoaja
  - Tehokas verovalvonta nielee kestämättömän määrän resursseja
- Alustan tarjoavilla yrityksillä usein hyvin tiedossa yksittäisten palveluntarjoajien saamat tulot
  - Monissa tapauksissa palvelu maksetaan suoraan alustan tarjoajalle, joka pidättää oman välityspalkkionsa, ja tilittää lopun palvelun tarjoajalle
- Alustan tarjoaja voisi ilmoittaa tilittämänsä ja välittämänsä suorituksen palveluntarjoajan puolesta suoraan Verohallinnolle
  - Verovaje pienisi
  - Ei aiheuttaisi uusia velvollisuuksia palvelun ostajalle tai myyjälle
  - Olisi alustan tarjoajalle kohtuullisen helppoa toteuttaa
  - Alustan tarjoava yritys usein ulkomaalainen -> saattaa hankaloittaa olennaisesti tietojen ilmoittamista

Kokoavia päätelmiä

- Jakamistaloudella on potentiaalia tehostaa resurssien käyttöä
  - Kansantalouden ja kilpailukyvyn kannalta kannatettavaa
- Varmistettava kuitenkin verotuksen neutraalisuus
  - Jakamistalouden toimijoiden oltava verotuksen suhteen vertailukelpoisessa asemassa ammattimaisiin toimijoihin, tai muutoin ammattimaisesti toimimisesta syntyy kilpailuhaitta
  - ”Pienimuotoista” jakamistaloutta ei voida vapauttaa veroista
- Varmistettava, ettei synny uutta harmaan talouden sektoria
  - Hallitusohjelmaan sisältyy kirjaus harmaan talouden torjumisesta

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Antti Sinkman
Erityisasiantuntija
Puh. 0295 530817
Sähköposti: antti.sinkman@vm.fi
www.vm.fi

